

VEŠČINA:

MIROVNIK, MIROVNICA

IME in PRIIMEK stezosledca/stezosledke:
VEŠČINA opravljena:
NAŠITEK podeljen:

ZAHTEVE

	DATUM	OCENJEVALEC
Zna pojasniti, kaj je nestrinjanje. Sodeluje v razpravi o dobrem in slabem nestrinjanju.		
Zna opredeliti štiri vzroke za konflikt, kot so opisani v Svetem pismu.		
Prepozna in opiše »spolzek teren« pri reševanju konfliktov. Sodeluje v razpravi o primerih iz Svetega pisma in lastnega življenja.		
Sodeluje v igri vlog. Na primerih konfliktov iz lastnega življenja ugotovi, kje je na „spolzkih tleh“ in katere morebitne pravne možnosti lahko poskusi pri razreševanju konfliktov.		

POMOČ PRI UČENJU:

- <https://www.pathfindersonline.org/honors/outreach-ministries/273-peace-maker>
- <https://youth.adventist.org/Ministries/Pathfinders/Honors/agentType/View/HonorID/1349/Peacemaker>
- <https://www.rtvslo.si/turbulenca/pages/page/81>
- <http://www.rakmo.si/rakmo.htm?>

1 Tedaj pa so prišli neki ljudje iz Judeje in učili brate: »Če se ne daste obrezati po Mojzesovem običaju, se ne morete odrešiti.« 2 Pavel in Barnaba sta se jim odločno postavila po robu in dosti razpravljala z njimi o tem; sklenili so, naj Pavel in Barnaba in še nekateri drugi odpotujejo k apostolom in starešinam v Jeruzalem, da bi razjasnili to sporno vprašanje. 3 Cerkev jih je slovesno pospremila. Potovali so čez Fenikijo in Samarijo in pripovedovali, kako se pogani spreobračajo, in to je vse brate navdalo z velikim veseljem. 4 Ko so prišli v Jeruzalem, jih je sprejela Cerkev z apostoli in starešinami in poročali so, kaj vse je Bog storil po njih. 5 Tedaj pa so vstali nekateri iz ločine farizejev, ki so bili sprejeli vero, in rekli: »Treba jih je obrezati in jim naročiti, naj se držijo Mojzesove postave.«

6 Apostoli in starešine so se zbrali, da bi presodili to zadevo. 7 Po daljšem razpravljanju je Peter vstal in jim spregovoril: »Bratje! Vi veste, da me je Bog že pred davnim časom izbral izmed vas, da bi pogani po mojih ustih slišali besedo evangelija in sprejeli vero. 8 Bog, ki pozna srca, je to izpričal tako, da jim je dal Svetega Duha prav tako kakor nam. 9 Nobene razlike ni naredil med nami in njimi, saj je z vero očistil njihova srca. 10 Zakaj torej zdaj preizkušate Boga in hočete naložiti na tilnik učencev jarem, ki ga ne naši očetje ne mi nismo mogli nositi? 11 Mi vendar verujemo, da smo po milosti Gospoda Jezusa odrešeni tako kakor oni.«

12 Vsa množica je utihnila. Nato so poslušali Barnaba in Pavla, ko sta pripovedovala, kako velika znamenja in čudeže je Bog po njiju storil med pogani. 13 Ko sta umolknila, je spregovoril Jakob: »Poslušajte me, bratje! 14 Simon nam je razložil, kako je Bog že od začetka gledal, da bi iz poganov izbral ljudstvo zase. 15 S tem se tudi ujemajo besede prerokov, kakor je pisano:

16 Potem se bom vrnil in spet bom sezidal Davidovo hišo iz razvalin, na ruševinah jo bom spet sezidal in na novo postavil,

17 da bodo iskali Gospoda tudi drugi ljudje in vsa ljudstva, nad katerimi se kliče moje ime, govori Gospod, ki uresničuje, 18 kar mu je znano od vekomaj.

19 Zato jaz mislim, da ne smemo delati težav tistim poganom, ki se spreobračajo k Bogu. 20 Rajši jim naročimo, naj se ne omadežujejo s tem, kar je darovano malikom, naj se vzdržijo nečistovanja ter mesa zadavljenih živali in krvi.

Apostolska dela 15, 1-20

VZROK:

1 Abram je torej odšel iz Egipta proti Negebu. Z njim je šla njegova žena, vse, kar je imel, in Lot. 2 Abram je bil silno bogat z živino, s srebrom in z zlatom. 3 Potem se je selil s šotori od Negeba do Betela, do kraja, kjer si je prej postavil šotor, med Betelom in Ajem. 4 To je kraj, kjer je prej postavil oltar; in tam je klical GOSPODOVO ime.

5 Tudi Lot, ki je potoval z Abramom, je imel drobnico, govedo in šotore. 6 A dežela ni mogla preživljati obeh, ko sta prebivala skupaj. Kajti njuno premoženje je bilo tako veliko, da nista mogla živeti skupaj. 7 Vnel se je prepir med pastirji Abramovih čred in pastirji Lotovih čred – Kánaanci in Perizéjci so tisti čas prebivali v deželi – 8 in Abram je rekel Lotu: »Naj ne bo prepira med menoj in teboj, med mojimi in tvojimi pastirji, saj sva brata! 9 Mar ni vsa dežela pred teboj? Loči se torej od mene! Če pojdeš ti na levo, grem jaz na desno, če se ti obrneš proti desni, bom jaz krenil na levo.« 10 Lot je povzdignil oči in videl vso jordansko pokrajino. Preden je GOSPOD pokončal Sódomo in Gomóro, je bila v celoti namakana. Vse do Coara je bila kakor GOSPODOV vrt, kakor egiptovska dežela. 11 Lot si je torej izbral vso jordansko pokrajino in se odselil proti vzhodu. Tako sta se ločila. 12 Abram je prebival v kánaanski deželi, Lot pa je živel v mestih pokrajine in šotoril tja do Sódome.

1 Mojzesova 13,1-12

VZROK:

1 Od kod med vami boji in od kod prepiri? Ali ne od tod: iz naslad, ki se vojskujejo v delih vašega telesa? 2 Želite, a nimate. Ubijate in zavirate, in vendar ne morete doseči. Prepirate se in bojujete, pa nimate, ker ne prosite. 3 Prósitate, pa ne prejimate, ker slabo prósite – namreč zato, da bi to porabili za svoje naslade.

Jakob 4,1-3

VZROK:

12 Kakor je namreč telo eno in ima veliko delov, vsi telesni deli pa so eno telo, čeprav jih je veliko, tako je tudi Kristus. 13 V enem Duhu smo bili namreč mi vsi krščeni v eno telo, naj bomo Judje ali Grki, sužnji ali svobodni, in vsi smo pili enega Duha. 14 Tudi telo namreč ni sestavljeno iz enega telesnega dela, ampak iz več delov. 15 Če bi noga rekla: »Ker nisem roka, ne spadam k telesu,« vendarle spada k telesu. 16 Če bi uho reklo: »Ker nisem

oko, ne spadam k telesu,« vendarle spada k telesu. 17 Kje bi bil sluh, ko bi bilo vse telo oko? Kje bi bil vonj, ko bi bilo vse telo sluh? 18 Tako pa je Bog vse posamezne telesne dele razpostavil po telesu, kakor je hotel. 19 Ko bi bilo vse skupaj en sam telesni del, kje bi bilo telo? 20 Tako pa je veliko delov, telo pa je eno. 21 Ne more oko reči roki: »Ne potrebujem te,« tudi ne glava nogam: »Ne potrebujem vas.« 22 Še več, telesni deli, ki se zdijo slabotnejši, so še bolj potrebni, 23 in tistim, ki se nam zdijo manj vredni časti, izkazujemo še večje spoštovanje in z manj uglednimi še lepše ravnamo, 24 medtem ko ugledni tega ne potrebujejo. Da, Bog je sestavil telo in skromnemu namenil več časti, 25 da v telesu ne bi bilo razprtije, marveč bi telesni deli enako skrbeli drug za drugega. 26 Če en del trpi, trpijo z njim vsi deli, če je en del v časti, se z njim veselijo vsi.

27 Vi pa ste Kristusovo telo in vsak zase del telesa. 28 Bog pa je v Cerkvi postavil najprej apostole, drugič preroke, tretjič učitelje; potem čudodelstva, potem milostne darove ozdravljanja, pomoči, vodenja in govorjenja v raznovrstnih jezikih. 29 So mar vsi apostoli? So vsi preroki? Vsi učitelji? Ali vsi delajo čudeže, 30 ali imajo vsi milostne darove ozdravljanja? Ali vsi govorijo jezike? Jih vsi razlagajo? 31 A vendar morate hrepeneti po večjih milostnih darovih. Naj vam pokažem še odličnejšo pot.

1 Pismo Korinčanom 12,12-31

VZROK:

3. Prepoznavaj in opiši »spolzek teren« pri reševanju konfliktov. Sodeluj v razpravi o primerih iz Svetega pisma in lastnega življenja.

1) POBEG – ZANIKANJE

a) Določanje krivca

PRIMER IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA:

SVETOPISEMSKI PRIMER:

b) Beg

PRIMER IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA:

SVETOPISEMSKI PRIMER:

2) NAPAD

a) Boj

PRIMER IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA:

SVETOPISEMSKI PRIMER:

b) Opravljanje

PRIMER IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA:

SVETOPISEMSKI PRIMER:

c) Poniževanje

PRIMER IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA:

SVETOPISEMSKI PRIMER:

3) SPRAVA

a) Spregledati

PRIMER IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA:

SVETOPISEMSKI PRIMER:

b) Pogovor

PRIMER IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA:

SVETOPISEMSKI PRIMER:

c) Pogajanje

PRIMER IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA:

SVETOPISEMSKI PRIMER:

4. Sodeluj v igri vlog. Na primerih konfliktov iz lastnega življenja ugotovi, kje si na „spolzkih tleh “ in katere morebitne pravne možnosti lahko poskusiš pri razreševanju konfliktov.

TEORIJA

Kaj ni konflikt?

Večina ljudi razume besedo konflikt kot nekaj slabega, npr. prepir ali celo pretep. V politiki se uporablja beseda konflikt za spopade ali vojno. Prepri, pretep ali vojna, pa so le (običajno destruktivni) načini reagiranja na konflikt.

Kaj pa je konflikt?

Konflikt je v širšem pomenu vsako srečanje neusklajenih dejavnikov, lahko bi tudi rekli soočenje različnosti ali neharmonija. Hkrati pa je to stanje, ki sili v odzivanje in terja spremembe.

Konflikt v medosebnih odnosih

Konflikt v medosebnih odnosih je stanje neusklajenosti med dvema osebamama. Je priložnost za razvoj odnosa ter posameznikov in hkrati nevarnost za razdor. Od udeležencev konflikta pa je odvisno, ali ga uporabijo za ustvarjanje ali za uničevanje.

POMEN KONFLIKTA

- Ožji pomen konflikta: konflikt je nestrinjanje, spor, nasprotje;
- širši pomen: konflikt je vsako srečanje neusklajenih dejavnikov, je soočenje različnosti, je stanje, ki sili v odzivanje, terja spremembe.
- Konflikti se pojavljajo, kadar imamo ljudje nasprotujoče si cilje, vrednote, interese.
- Konflikti so neizogibni in so v vsakem odnosu (tudi v odnosu z ljudmi, ki jih ljubimo).
- Dobro je, če na konflikte gledamo kot na težave, ki jih mogoče rešiti.
- Konflikt ni nujno nekaj negativnega, lahko je priložnost za razvoj.

POZITIVNE ZNAČILNOSTI MEDSEBOJNIH KONFLIKTOV

Pomembno je dvoje: razumeti, kako nastane konflikt, in ustvariti vzdušje, ki poudarja pozitivne značilnosti konflikta.

Konflikt vedno nastane zaradi potreb ali želja posameznikov, ki jim nekdo preprečuje njihovo uresničitev.

Pozitivne lastnosti konfliktov

1. Pripomorejo, da se zavemo problemov v odnosih, torej jih ozavestimo.
2. Kažejo na to, da imamo ljudi različna hotenja, in tako spodbujajo k spremembam.
3. Mobilizirajo energijo in tako povečujejo motivacijo za spoprijemanje s problemi.
4. Odpravljajo stagnacijo, vnašajo dinamiko v družino.
5. Znižujejo napetosti v vsakdanjih odnosih, ker razrešujejo številne drobne napetosti.
6. Posameznik spoznava samega sebe, ker ugotavlja, kaj ga spravlja v jezo, strah in kaj mu je zares pomembno.

REAKCIJE NA KONFLIKT V MEDOSEBNIH ODNOSIH

Ker konflikt povzroča bolečino, s čimer sili v delovanje in spodbuja k razvoju, je nujno, da se nanj odzovemo.

Odzovemo pa se lahko na različne načine:

- lahko ga odrinemo in se delamo, kot da ga ni, ter se izogibamo področju, kjer je;
- lahko izvajamo pritisk na drugega z namenom, da bi drugi razrešil situacijo ali se podredil (nasilje, obtoževanje,...);
- lahko se uklonimo pritisku oz. se navidezno prilagodimo ali podredimo;
- lahko iščemo kompromis;
- lahko pa začnemo konflikt razreševati.

KORAKI ZA USPEŠNO REŠITEV KONFLIKTA

1. Konflikt opredelimo
2. Zberemo vse možne rešitve (nevihta možganov)
3. Rešitve preverimo
4. Izberemo najboljšo rešitev
5. Naredimo načrt (kdo, kdaj, kako bomo izpeljali aktivnosti)

6. Načrt uresničimo
7. Evalviramo celoten proces (je problem izginil, je stanje enako kot prej, so se razmere poslabšale?)

STRATEGIJE (načini) REŠEVANJA sporov (medsebojnih konfliktov)

Pri razreševanju konfliktov se pokaže, kolikšna je zaskrbljenost zase in kolikšna je soudeležba v konfliktu. Glede na to poznamo različne strategije reševanja sporov:

1. Izogibanje, nevtralnost
2. Prevladovanje (zmaga – poraz)
3. Kompromis
4. Prilagajanje, izglajevanje, podreditev
5. Dogovarjanje oz. reševanje konflikta – reševanje izvornega problema

Izogibanje, nevtralnost

Umaknemo se, kadar ne verjamemo, da je možno problem rešiti, sam konflikt pa doživljamo kot nevarnost.

Tu gre za nizko zaskrbljenost za osebne cilje in potrebe ter za poglede in potrebe soudeleženca v konfliktu. Pojavi se umik iz konfliktne situacije ali pa želja ostati nevtralen.

Prevladovanje (zmaga – poraz)

Pritisk izvajamo z namenom, da drugi popusti in ugoti našim željam ali sprejme naše stališče.

Pri tem načinu reševanja gre za visoko zaskrbljenost za osebne cilje in potrebe (uveljavljanje svoje rešitve, pritisk) ter nizko skrb za poglede in potrebe soudeleženca v konfliktu, odnos je torej malo pomemben ali celo nepomemben.

Kompromis

Pri kompromisu vsak zanemari del svojih potreb ali želja zato, da se najde skupna rešitev. Upošteva se le najbolj očitne dejavnike.

Kadar je oseba pripravljena žrtvovati nekaj osebnih ciljev za to, da lahko nekoliko upošteva poglede in interese soudeleženca v konfliktu

situaciji, da se torej najde neka skupna (začasna) rešitev, gre za kompromis.

Prilagajanje, izglajevanje, podreditev

Podredimo se iz strahu pred možnim pritiskom – ta bi verjetno nastal, če se ne bi podredili, ampak bi problem izrazili.

Pri tem načinu gre za načrtno podreditev lastnih potreb in osebnih ciljev interesom in potrebam soudeleženca v konfliktni situaciji. Oseba se navadno podredi iz strahu pred pritiskom, ki bi verjetno nastal, če se ne bi podredila.

Dogovarjanje oz. reševanje konflikta – reševanje izvornega problema

Razreševanje konflikta je iskanje rešitve, ki bi bila kar najboljša za oba, s čemer vsak ohrani lastne interese in tudi dober odnos z drugim.

Kadar je oseba enako zaskrbljena za lastne potrebe in cilje kot za potrebe in cilje soudeleženca v konfliktni situaciji, pride do dogovarjanja, do skupnega iskanja ustrezne rešitve. Tak način navadno privede do končne rešitve izvornega problema, kjer ni ne zmagovalca in ne poraženca.

Zakaj razreševanje?

Za razreševanje je pogosto potrebno več truda, časa in energije, poleg tega pa tudi dobra mera ustvarjalnosti, da se domislimo novih rešitev. V sodelovanju se pogosto rodijo rešitve, katerih se sicer sami (ali brez konflikta) sploh ne bi domislili. Bistveno za razreševanje je torej, da verjamemo, da je možno konflikt razrešiti, in da to zares hočemo, da smo pripravljeni vložiti v to dovolj energije, da si za razreševanje vzamemo dovolj časa in da vzdržujemo ustvarjalno sodelovanje.

Kaj nam prinese razreševanje?

Če konflikte rešujemo na konstruktiven način, se odnosi izboljšajo, poveča se pripravljenost za sodelovanje in komuniciranje, poveča se tudi medsebojno zaupanje in naklonjenost. Obe strani imata občutek,

da sta nekaj pridobili in si izboljšata sposobnosti za nadaljnje reševanje konfliktov.

Nujno je konstruktivno reševanje konfliktov!

- NE** ukazovanj, zahtevanj
- NE** opozarjanj, groženj
- NE** moraliziranja, pridiganja
- NE** vsiljevanja nasvetov, predlogov
- NE** prepričevanja, predavanj
- NE** obsojanja, kritiziranja, očitaj
- NE** pretiranega hvaljenja
- NE** posmehovanja
- NE** interpretiranja, analiziranja
- NE** neprepričljivega pomirjevanja, tolaženja
- NE** pretiranega spraševanja
- NE** zasliševanja
- NE** zavračanja, prelaganja, izmikanja

Če konfliktov ne razrešujemo ...

Konflikti, ki niso učinkovito razrešeni zaradi izogibanja ali zaradi neuspešnih poskusov razreševanja, se bodo pogosto ponavljali ter postali vir frustracije in sovražnosti, ki lahko sčasoma prekine odnos.

SMERNICE ZA RAZREŠEVANJE KONFLIKTOV

- Izberi naravnost: 'skupaj proti problemu' in ne drug proti drugemu.
- Potrudi se razumeti, kako to, da je drugi storil tako, kot je, in ne sodi, da je naredil narobe.
- Zavedaj se različnih osebnostnih sistemov (vrednote, prepričanja, vzorci čustvovanja, vedenja in mišljenja ...).
- Prevzemi odgovornost za situacijo in išči rešitve. Vprašaj se: kaj lahko jaz storim?
- Glej na težave kot na učno priložnost in se vprašaj, kaj se lahko iz tega naučiš in kaj lahko naslednjič storiš v taki situaciji.
- Prepoznavaj konfliktna vzorce in razloge za konflikt, jih poimenuj in se o njih pogovori z drugim.
- Zavedaj se, da je konflikt priložnost za razvoj odnosa in osebnosti.
- Zavedaj se, da je vsak konflikt prej ali slej možno rešiti tako, da je rešitev dobra za oba.
- Išči rešitev širše od problema - včasih je potrebno nadgraditi svoj vedenjski sistem ter sistem prepričanj in vrednot.
- Bodi pripravljen iskati rešitev, ki bo dobra za oba in to pripravljenost pokaži.

Poznamo dve obliki poslušanja: pasivno (molčanje) in aktivno.

Aktivno poslušanje zajema štiri veščine:

1. Ponovimo to, kar je govorec rekel.
2. Razjasnimo, kako smo razumeli sporočilo.
3. Pokažemo zanimanje za vsebino povedanega.
4. Opišemo, kaj oseba občuti.

